



عکس: سمانه پاپی شریف

نویسنده هر کتابی که در اروپا برای کودکان نگاشته می شود در نظر می گیرد که موضوع این کتاب، خنده دار یا شادی آور، غمناک یا ترسناک است. کتاب ها نباید فقط نوشتار باشد بلکه باید با تصاویر فراوان، تصاویر شفاف و گویا همراه باشد، تصاویری که به طور حتم باید با متن همخوانی داشته باشد.

● ادبیات کودک و نوجوان سوئد چه جایگاهی در بازار جهانی دارد؟

از جایگاه بسیار بالایی برخوردار است و در تمام دنیا شناخته شده است. در نمایشگاه جهانی کتاب کودک که هر ساله در سوئد برگزار می شود اروپائیان به شوق آشنایی با آثار جدید سوئدی ها به این کشور سرازیر می شوند چرا که برای آنها مهم است بدانند سوئدی ها برای کودکان چه نوشته اند.

● دلیل این موفقیت چیست؟

چون کتاب های سوئدی به زبان های مختلف نگاشته شده و به همه دنیا معرفی شده است.

● در سوئد نقش حمایتی دولت در خصوص کتب کودک پررنگ است یا بخش خصوصی؟

همه ناشران سوئدی مقداری کمک مالی از سوی دولت دریافت می کنند. دولت به تمام نقاط سوئد حتی روستاها کمک مالی می کند که کتابخانه ها بتوانند رایگان کتاب در اختیار مردم بگذارند که همه بتوانند مطالعه کنند. دولت هر ساله بودجه ای برای مخارج فرهنگی کتابخانه ها در نظر می گیرد، بعضی سال ها دولت بودجه کمی به امور فرهنگی اختصاص می دهد و ما که نویسنده هستیم نسبت به این موضوع اعتراض می کنیم ولی سال بعد دولت جبران می کند و وضعیت بهتر می شود.

● حمایت دولت چه میزان است؟ کم یا زیاد؟

حمایت دولت بسیار زیاد است. ممکن است دولت به بزرگسالان کمک نکند ولی معتقد است کودکان باید کتاب رایگان در اختیار داشته باشند.

هم در زمان های اضافی کتاب بنویسم.

● چرا دو شغل را با هم داشتید؟

چون مشکل مادی داشتم و نمی دانستم با پیگیری نویسندگی درآمد کافی خواهم داشت یا خیر، می ترسیدم که به صورت خاص به دنیای نویسندگی وارد شوم چون تصور می کردم هیچ درآمدی نخواهم داشت. ابتدا ترجیح می دادم شغل خبرنگاری خود را داشته باشم و به عنوان تفریح که پولی هم به دست بیاورم نویسندگی خودم را انجام دهم.

● چرا نویسندگی کتاب کودک را انتخاب کردید؟

فکر می کنم بهترین دلیلی که می توانم عنوان کنم این باشد که بی نهایت علاقه مند تصویرگری هستم، تصویرگری از نویسندگی برای من زیاتر است بنابراین، من تصمیم گرفتم تصویرگر کودکان باشم.

● کتاب های خودتان را هم تصویرسازی می کنید؟

بله، برای من که نویسنده هستم بسیار مهم است، بدانم که چگونه مطلبی را که نوشته ام به تصویر بکشم، هیچ کس دیگر همچون من نمی تواند آنچه را که نوشته ام به تصویر بکشد و من دیگر نمی توانم بگویم طرحی که کشیده شده خیلی بد است چون خودم کشیده ام و نمی توانم بگویم مقصر خودم هستم.

● تصویرسازی بهانه ای برای نوشتن شماست یا نویسندگی بهانه ای برای تصویرسازی؟

مهمتر از همه این است که من دوست دارم بنویسم، اگر نوشته یا داستانی نداشته باشم به هیچ عنوان نمی توانم تصویری خلق کنم بنابراین برای من نوشتن مهمتر است تا بشوایم تصویری از آن بیرون بیاورم. به نظر من مشکل بسیاری از نویسندگان کودک دنیا این است که وقتی نوشتن کتاب آنها به پایان رسید از یک نفر می خواهند که کتاب را برای آنها تصویرسازی کند، تصویرگر هم نمی داند به طور دقیق چه تصویری را باید خلق کند چون آنچه در ذهن نویسنده شکل گرفته با آنچه تصویرگر فصد خلق کردن آن را دارد بسیار متفاوت است. ولی من به عنوان نویسنده می دانم چه تصویری می خواهم و خودم خلق می کنم.

● طی یک هفته اقامت خود در تهران چه تفاوت هایی میان ادبیات و تصویرسازی کتاب کودک بین سوئد و ایران وجود دارد؟

من تنها دو، سه کتاب ایرانی خوانده ام، چون نمی توانستم کتب فارسی را بخوانم. ولی شنیده ام در ایران ۲۴ جلد در مورد بچه ها چاپ شده است که در آن تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در ایران است که ۳۰۰ سال پیش از تولد حضرت مسیح در ایران ادبیات کودک و نوجوان وجود داشته است که خیر بسیار خوشحال کننده ای بود و من تازه فهمیده ام. این خبر در واقع بهترین خبری است که تاکنون شنیده ام و این اتفاق همچون طلای بارزسی است که ایران دارد. تاریخ ابتدای کودک و پیشرفت در این کتاب است که تاکنون من نمی دانستم. این در حالی است که ما در سوئد مدام در حال تجسس و کنکاش هستیم که بدانیم تاریخ ما در ۱۵۰ سال پیش چه بوده است؟ و نتیجه تحقیقات شما در ایران بی نهایت مهم است.

● تا آنجا که من اطلاع دارم ادبیات کودک و نوجوان در سوئد کمی بیش از ۱۰۰ سال سابقه دارد.

تقریباً حدود ۲۰۰ سال سابقه دارد ولی در ایران ۳۰۰ سال پیش از تولد مسیح ادبیات کودک و نوجوان خلق شده است و ما از آن بی اطلاع بوده ایم و این گفته ها با سند و مدرک است. دو کشور ایران و سوئد سال ها از نظر فرهنگی از هم بسیار دور بوده اند و در حال حاضر کم کم به یکدیگر نزدیک شده اند، دو کشور سال ها از یکدیگر ایزوله بوده اند و به تدریج در حال نزدیک شدن به یکدیگر هستند.

● نویسندگان کتاب کودک در سوئد چه نکاتی را برای نوشتن یک کتاب در نظر می گیرند؟

